BOĞAZİÇİ BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM A.Ş.

**Muharrem İLDİR**
**Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş**
**Vergi Bölüm Başkanı**
**www.bbdas.com.tr**

**09.03.2015**

# DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (DİİB) SAHİBİ MÜKELLEFLERİN İHRAÇ KAYITLI TESLİMLERİNDE OCAK 2015 DÖNEMİNDEN İTİBAREN YENİDEN DÜZENLENEN KDV BEYANNAMESİ DOLDURULURKEN YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

## I-GİRİŞ

Katma Değer Vergisi uygulamalarına yön vermek amacıyla 26.04.2014 tarih 28983 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, 01.05.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren KDV Genel Uygulama Tebliği ile "Dahilde İşleme İzin Belgesi" (DİİB) sahiplerinin ihracat kayıtlı teslimlerinde, alınacak iade tutarı DİİB kullanılarak yurt içi alımında ve ithalatında ödenmeyen KDV tutarı indirildikten sonra kalan meblağ ile sınırlandırılmıştır. KDV beyannamesi bu değişiklikleri aktarmaya müsait hale getirilmediğinden KDV Genel Uygulama Tebliği ile iade alınamayacağı belirtilen yukarıda izahı yapılan iade tutarını sistem yine otomatik iade tutarının içerisine koyarak iade tutarını alınabilecek iade tutarından fazla göstermesi nedeniyle KDV beyannamesi Ocak/2015 döneminden itibaren yeniden düzenlenerek mükelleflerin kullanımına sunulmuştur. Yeni KDV beyannamesi ile bu sorun sona erdirilmiş fakat farklı iki sorun ortaya çıkmıştır. Bu sorunlar şunlardır:

a) Yeni uygulamada ihraç kayıtlı satışa konu malların üretiminde kullanılacak malların yurt içi alımlarının tamamını DİİB kullanarak yapan veya ithal eden ve alımlarında hiç KDV ödemesi olmayan, başka bir ifade ile DİİB kapsamındaki alımlarına ait ödemediği KDV tutarı, ihraç kayıtlı teslimlerine ait hesaplanan KDV tutarından fazla olan mükellefler ihracat kayıtlı teslim bölümünde **"Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV si** satırına ihracat kayıtlı teslim faturasındaki KDV tutarının tamamını yazması gerektiği halde sistem tamamını yazmaya müsaade etmemektedir. Bu sorun bu satıra bir kuruş eksik tutar yazmak sureti ile çözülebilmektedir. Sistem eksik yazılan bir kuruşu iade satırına, işlemin fark tutarı da SDD KDV satırına göndermek sureti ile 1 kuruş hata ile beyanname doldurma tamamlanabilmesine izin vermektedir.

b) 429 sayılı VUK Genel Tebliğine göre internet ortamında iade veya mahsup dilekçesi doldururken sistem iade rakamını hatalı gösterdiğinden dolayı sistemin gösterdiği iade tutarı kadar iade veya mahsup istenmesi durumunda cezalı tarhiyata maruz kalınacağından doğru iade tutarının yazılması gerekmektedir. Doğru iade tutarını yazmaya sistem izin verdiğinden dikkatli olunursa sorun oluşmayacaktır.

Yeni düzenlenen KDV beyannamesi doldurulmasında ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerileri bu yazının konusunu oluşturmaktadır.

**II-DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ SAHİBİNİN İHRAÇ KAYITLI TESLİMLERİNDE KDV BEYANNAMESİNİN DÜZENLENMESİ:**

KDV Kanununun Geçici 17'nci maddesinde, dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin tesliminde aynı Kanunun 11/1-c maddesine göre işlem yaptırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmış; Bakanlar Kurulunca 2001/2325 sayılı Kararnameyle de 98/11766 ve 2000/1162 sayılı Kararnameler yürürlükten kaldırılarak sektör farkı gözetilmeksizin bütün sektörler de KDV Kanununun geçici 17'nci maddesine göre dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin teslim eden satıcılara **Kanunun 11/1-c maddesine göre işlem yapılacağı esası getirmiştir.**

DİİB sahibi mükellefe KDV Kanununun geçici 17'nci maddesine göre teslim yapan satıcılar iadesini KDV Kanununun geçici 17'nci maddesine göre alırken, DİİB sahibi ürettiği malı kendisi yurt dışı ederse KDV kanununun 11/a maddesine göre, ihraç kayıtlı vermesi durumunda da KDV kanununun 11/C maddesine göre iade talep etmektedirler.

DİİB sahibi mükellefin ürettiği mal diğer DİİB sahibi mükellefin girdisi olması durumunda DİİB sahibi mükellef diğer DİİB sahibine kestiği faturada "KDV kanununun geçici 17. maddesine göre KDV'si tahsil edilmemiştir." yazarak iadesini geçici 17. maddeye göre isteyecektir.

Yukarıda belirtilen BKK gereği, DİİB sahibine mal teslim eden satıcılar KDV Kanununun geçici 17'nci maddesine göre talep edecekleri iadesini KDV beyannamesinin ihraç kayıtlı teslimler bölümündeki 702 kodu seçerek beyan ederek kanunun 11/c maddesine göre ihraç kayıtlı mal teslim eden satıcıların tabi olduğu esaslara göre iade almaktadır.

DİİB sahibi mükellefin ihraç kayıtlı mal tesliminde bulunması halinde KDV beyannamesinin ihraç kayıtlı teslimler bölümündeki 701 kodu seçerek beyan etmekte ve yine 11/c maddesine göre ihraç kayıtlı mal teslim eden satıcıların tabi olduğu esaslara göre iade almaktadır

İhraç kayıtlı teslim yapan DİİB sahibi mükellefin alış faturalarında KDV'si Kanunun geçici 17. Maddesine göre "KDV'si tahsil edilmemiştir" yazan KDV tutarları ile DİİB kapsamında ithalatı esnasında ödemediği KDV' si toplamını düşerek iade talep etmesi gerekmektedir. Sınırlama nedeni ile iadesi alınamayan ancak hesaplanan KDV tutarı içerisinde beyan edilmesine rağmen tahsil edilmeyen KDV tutarı, KDV beyannamesinin indirimler bölümündeki 107 kod numaralı satırına yazmak sureti ile indirilecek KDV hesapları içine alınarak uygulanmakta iken bu uygulamaya Ocak/2015 dönemi itibari ile son verilmiş olup, Ocak 2015 dönemi beyannamesinden başlamak üzere yeni uygulamaya aşağıda belirtilen şekilde yön verilmiştir.

DİİB sahiplerinin ihraç kayıtlı teslimlerinde yapılacak iade tutarı ihraç kayıtlı teslim faturasındaki KDV'nden DİİB kullanılarak yurt içi alımında ve ithalatında ödenmeyen KDV tutarı indirildikten sonra kalan meblağ ile sınırlandırılması nedeni ile iade alınamayacak tutar Ocak/2015 döneminden itibaren KDV beyannamesinde, ihracat kayıtlı teslim bölümünde **"Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV satırına"** yazılacak bu tutar ayrıca 107 numaralı satıra

yazılmayacaktır. Mükellefin durumuna göre KDV beyannamesi aşağıda belirtilen şekilde doldurulacaktır.

1-Ödenecek KDV olmaması nedeni ile tecil edilecek KDV'nin bulunmaması durumunda ihraç kayıtlı teslim edilen malın imalat girdilerinin % 100 alımları DİİB kullanılarak yapılmayıp bir kısmı KDV ödenerek yapılmış ise ihraç kayıtlı teslimlere ait hesaplanan KDV'den, DİİB kullanılarak yurt içi alımında ve ithalatında ödenmeyen ve mükellef tarafından ihracat kayıtlı teslim bölümünde **"Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV satırına yazılacaktır.** Bu tutarı sistem iade tutarından düşerek kalan tutarı ihracatın gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV satırına yazdıktan sonra yine sistem tarafından alınamayan bu iade tutarı SDD KDV satırına ilave edilmesi nedeniyle hiç bir sorun kalmamaktadır.

2-Ödenecek KDV olması nedeniyle tecil edilecek KDV'sinin bulunması durumunda ihraç kayıtlı teslimlerde ihraç kayıtlı teslim faturasındaki KDV'si tutarından DİİB kullanılarak yurt içi alımında ve ithalatında ödenmeyen KDV tutarı indirildikten sonra kalan tutar ihracatın gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV satırına sistem tarafından otomatik yazıldıktan sonra iade alınamayan tutar yine sistem tarafından otomatik olarak SDD KDV'si satırına eklenecektir. 1. maddedeki örnekte iade alınamayan tutar SDD KDV satırına aktarılırken bu durumda iade alınamayan tutardan tecil edilen KDV tutarı düşülerek SDD KDV satırına aktarılmaktadır. Bu durumda da sorunsuz beyanname doldurulabilmektedir. Tecil edilecek KDV ile iade edilecek KDV birlikte olan durumlarda iade için getirilen sınırlamaya tecil edilen KDV dahil değildir.

3-İhraç kayıtlı teslim edilen malın imalat girdilerinin % 100 'nün DİİB kullanarak alınması veya ithal edilmesi nedeni ile hiç KDV iadesi alma hakkı olmayan mükelleflerin KDV beyannamesi doldurma esnasında ise **iki maddeden farklı olarak sorun yaşanmakta olup, çözüm önerisi aşağıda yer almaktadır.**

## III-DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ SAHİBİNİN İHRAÇ KAYITLI TESLİMLERİNDE KDV BEYANNAMESİ DÜZENLENİRKEN ORTAYA ÇIKAN SORUNLARIN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

### a) İhraç kayıtlı teslim edilen malın imalat girdilerinin % 100'nün DİİB kullanarak alınması veya ithal edilmesi nedeni ile hiç KDV iadesi alma hakkı olmayan mükelleflerin KDV beyannamesi doldurma esnasında yaşadığı sorun ve çözüm önerisi:

Alışlarının tamamında DİİB'ni kullanarak hiç KDV ödemeden mal alan veya ithalat yapan mükelleflerde, ihraç kayıtlı teslim nedeni ile iade hakkı bulunmadığı halde sistem iade çıkarmaktadır. İade hakkı olmadığı halde sistemin iade tutarı göstermesi nedeniyle mükelleflerin bu iadeyi almak istememeleri durumunda sistem bu işleme izin vermemektedir. Ancak **"Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV si satırına** ihraç kayıtlı teslimlere ait hesaplanan KDV bölümündeki tutardan bir kuruş eksik yazarak programı yanıltmak sureti ile bir kuruş hatalı olarak sonuca gitmek mümkün olmaktadır**.** Sistem bu durumda bir kuruşu iade satırına yazarak bir kuruş hata ile SDD KDV'ye gidecek tutarı göndermektedir

**b) KDV iadesi almak istemeyen mükelleflerin KDV iade dilekçesi verme esnasında yaşadığı sorun ve çözüm önerisi:**

İade dilekçesi 429 sayılı VUK Genel Tebliğine göre internet ortamında verilmek istenildiğinde sistem iade tutarı olarak ihracat kayıtlı teslim bölümünde **"Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV satırında** yazılı iade tutarını düşerek fark KDV tutarını iade tutarı olarak göstermesi gerekirken bu satırda olup, sistem tarafından SDD KDV satırına yazılan tutar dahil olarak göstermektedir. Diğer ifade ile ihraç kayıtlı teslime ilişkin faturaya ait KDV bedelinden tecil edilen KDV varsa düşerek kalanı, tecil edilecek KDV yoksa tamamını iade tutarı olarak göstermektedir.

İade dilekçesinde istenen iade tutarına mükellefler müdahale edebildiğinden ihracat kayıtlı teslim bölümünde **"Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV si satırında** yazılı olup indirilecek KDV satırına gönderilen tutar düşülerek kalan tutarı iade veya mahsup istemeleri gerekir.

İhraç kayıtlı teslim edilen malların üretiminde kullanılacak mal alımlarının tamamını DİİB kullanılarak yapan veya ithal eden ve hiç KDV ödemesi olmayan mükellefler ise kesinlikle iade mahsup dilekçesi vermeyeceklerdir.

## IV- BEYANNAMENİN DOĞRULUĞUNU KONTROL ETME

**İhracat şartlı teslime ait faturadaki KDV tutarı** aşağıda belirtilen **üç satırın toplamına eşit olması** durumunda KDV beyannamesinin doğru olarak doldurulduğu anlamına gelmektedir. **Üç satırın toplamı İhracat şartlı teslime ait faturadaki KDV tutarını vermemesi durumunda düzenlenen beyanname hatalı demektir.**

1) Beyannamenin ihracat kayıtlı teslim bölümündeki iade tutarı,

2) Beyannamenin sonuç hesapları bölümündeki tecil edilen KDV tutarı,

3) SDD KDV'ye atılan tutarı,

( Alınamayan iadenin tecil de edilemeyen kısmını sistem otomatik SDD KDV'ye atmaktadır.)

## V- SONUÇ

DİİB sahiplerinin ihraç kayıtlı teslimlerinde yapılacak iade tutarı ihraç kayıtlı teslim faturasındaki KDV'nden DİİB kullanılarak yurt içi alımında ve ithalatında ödenmeyen KDV tutarı indirildikten sonra kalan meblağ ile sınırlandırılması nedeni ile iade alınamayacak tutarın Ocak/2015 dönemi ve devamı KDV beyannamesinde, ihracat kayıtlı teslim bölümündeki "Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV satırına yazılacaktır. Ocak/2015 ve sonraki dönem beyannamelerinde indirimler bölümünde bulunan 107 numaralı satır kullanılmayacaktır.

Ödenecek vergi olması nedeni ile tecil ve iadenin birlikte olması durumunda sınırlama sadece alınacak iade tutarı için geçerli olduğundan tecil edilecek KDV sınırlamaya dahil değildir. Bu nedenle tecil

edilecek KDV ve iade tutarı birleştirildiğinde getirilen sınırlama nedeni ile alabileceği iade tutarını en fazla tecil edilen KDV tutarı kadar geçebilmektedir. Bu geçen tutar tecil edilen vergiden kaynaklandığından ve tecil edilen vergi sınırlamaya dahil olmadığından bir hata olarak değerlendirilmemelidir.

Beyannamenin ihracat kayıtlı teslim bölümündeki iade tutarı+Tecil edilen KDV +SDD KDV'ye atılan tutarı toplamı ihracat şartlı teslime ait faturadaki KDV tutarına eşit olması gerekir. Eşit olmaması durumunda beyanname hatalı demektir.

İhraç kayıtlı teslim edilen malın imalat girdilerinin tamamının DİİB kullanılarak yurt içinden satın alınması veya ithal edilmesi nedeni ile hiç iade almaması gereken mükelleflerin yazdığı şekilde "Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV satırına ihraç kayıtlı faturadaki KDV tutarının tamamını yazmaları nedeni ile alınacak iade bulunmaması durumunda beyanname düzenleme programı müsaade etmemektedir. Fakat ihraç kayıtlı teslimlerden dolayı alınacak KDV iade alacağı olmayan mükellef "Yurt içi ve yurt dışı KDV ödenmeksizin temin edilen mallar nedeniyle ödenmeyen KDV" satırına iade istenmeyecek KDV tutarını bir kuruş eksik yazarsa sistem bir kuruşu iade satırına alarak farkı SDD KDV tutarına göndermek sureti ile kabul etmektedir. Bu nedenle iade alacakları olmayan, istemeyen mükelleflerin KDV beyan programı düzeltilene kadar bu yöntemi kullanmaları tek yol olarak gözükmektedir.

429 sayılı VUK Genel Tebliğine göre internet ortamında iade veya mahsup dilekçesi doldururken ise sistem hatalı iade rakamı gösterdiğinden iade tutarını dilekçeye doğru miktar olarak yazılması gerektiğini unutmamak gerekir.

Alımlarının tamamını DİİB kullanılarak yapan veya ithal eden ve hiç KDV ödemesi olmayan mükellefler ise kesinlikle iade mahsup dilekçesi vermeyeceklerdir

Görüleceği üzere hatayı düzeltmek üzere yapılan yeni KDV beyanname düzenlemesi ile bir hata düzeltilirken yeni iki hata oluşmaktadır. Bu iki hatanın düzeltilmesi beklenmektedir.

DİİB sahibi mükelleflerle ilgili KDV Uygulama Genel Tebliği ile yapılan değişikliklerle ilgili daha geniş izahat sitemizde makaleler bölümünde bulunmaktadır.

KAYNAK:


- 3065 Sayılı KDV Kanunu
- Mülga KDV Genel Tebliğleri
- KDV Genel Uygulama Tebliği
- 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66 Seri Numaralı KDV Sirkülerleri
- Yeni KDV Beyanname Formatı